Cyngor Celfyddydau Cymru

Cylch Gorchwyl

Pwyllgor y Gymraeg

Gorffennaf 2022

Cyngor Celfyddydau Cymru
Arts Council of Wales

Noddir gan Lywodraeth Cymru
Sponsored by Welsh Government

Yn dyfarnu arian / Awarding funds from
Y LOTERI GENEDLAETHOL
THE NATIONAL LOTTERY®

Mae gwaith y Cyngor yn cael ei gychwyn, ei reoli a'i fonitro gan y Cyngor ei hun a chan gyfres o Bwyllgorau y mae'r Cyngor yn dirprwyo rhai pwerau penodol iddynt. Mae'r Pwyllgorau islaw'r Cyngor yn y strwythur Llywodraethu. Ar wahân i'r meysydd hynny lle mae'r Cyngor wedi dirprwyo tasgau diffiniedig a/neu awdurdod diffiniedig i weithredu, rôl cynghori sydd gan y Pwyllgorau. Maent yn adrodd i'r Cyngor ar berfformiad y gweithgareddau hynny sy'n dod o fewn cylch gwaith pob Pwyllgor. Bydd y Pwyllgorau hefyd yn dwyn i sylw'r Cyngor unrhyw faterion sy'n peri pryder, neu feysydd ar gyfer gwella.

Mae saith Pwyllgor gyda phwerau dirprwyedig:

- y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg
- y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth
- y Pwyllgor Cyfalaf
- y Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol
- Pwyllgor y Gymraeg
- Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol
- y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch

Mae un Grŵp Ymgynghorol hefyd sy'n adrodd i'r Cyngor:

- Pwyllgor Cymru yn Fenis

Nodir cylch gwaith penodol y Pwyllgor hwn isod.

Cafodd cylch gorchwyl Pwyllgor y Gymraeg ei sefydlu yn ei gyfarfod cyntaf ar 12 Mai 2003 a'i ddiwygio ym mis Ebrill 2012 a mis Mawrth 2015. Yn sgil cymeradwyo cylch gorchwyl y Grŵp Monitro fel Pwyllgor yn Hydref 2020 cymeradwyodd y Cyngor y fersiwn yma yng Ngorffennaf 2022.

Rôl y Pwyllgor

1. Adolygu, monitro a chyfrannu at ddatblygiad polisïau a gweithdrefnau sy'n ein galluogi'r Cyngor i ddilyn agenda flaengar gan hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a'r ffaith ei bod yn perthyn i bawb wrth ddatblygu ei wasanaeth dwyieithog fel y'i nodir yn ei Bolisi er Hwyluso a Hyrwyddo'r Gymraeg a chan gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg

2. Cynorthwyo'r Cyngor a'i swyddogion i sicrhau bod ei weithgareddau yn y maes yn gyson ag uchelgais Deddf Llesiant Cenedlaethau Dyfodol Llywodraeth Cymru a pholisïau eraill gan y Llywodraeth o ran y Gymraeg (e.e. Cymraeg 2050)

3. Cynorthwyo'r Cyngor a'i swyddogion i ymgorffori dwyieithrwydd fel agwedd arferol ar waith, prosesau a buddsoddiad y Cyngor gan sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg

4. Cyfrannu at y gwaith o fonitro cydymffurfiaeth y Cyngor â'r holl ofynion statudol a rheoliadol perthnasol, gan gynnwys unrhyw ddyletswyddau cyffredinol a phenodol cysylltiedig, gan gynnwys monitro cyflawni Cynllun Gweithredu a strategaeth y Cyngor o ran y Gymraeg

5. Cynghori ar y gwaith o ddatblygu, gweithredu a monitro prosiectau datblygiadol penodol.

6. Cynnig cyfarwyddyd a chyngor i'r sefydliadau refeniw ganddo ar ofynion Safonau'r Gymraeg ac i'r holl sefydliadau sy'n cael cyllid prosiect ganddo, ac eraill sy'n dibynnu ar rwydwaith Cyngor y Celfyddydau, ar sut i adlewyrchu natur ddwyieithog y Gymru gyfoes.

7. Bydd y Pwyllgor yn sicrhau y cyflawnir y swyddogaethau hyn trwy wneud y pethau canlynol:

    a. Goruchwylio'n weithredol effeithiolrwydd gwaith y Cyngor wrth ddangos ymrwymiad i ddwyieithrwydd fel un o'r egwyddorion llywodraethu sylfaenol ac fel un o'r amcanion yn ei Siarter Frenhinol

    b. Monitro gweithredu gofynion y ddeddfwriaeth berthnasol (gan gynnwys Safonau'r Gymraeg, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a strategaeth Gymraeg y Cyngor a'r gwaith o adolygu'r Asesiad o Effaith Gyfunol)

    c. Cynnig cyfarwyddyd a chyngor ar rôl y cyfieithydd mewnol

    ch. Monitro cwynion ieithyddol

d. Cefnogi, hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg yn y celfyddydau

dd. Darparu cyngor a chyfarwyddyd ar faterion Cymraeg, dwyieithog ac amlieithog er budd artistiaid a sefydliadau celfyddydol

e. Cynghori ar fentrau sy'n cynorthwyo â hyfforddiant a datblygiad proffesiynol staff y Cyngor

f. Gwneud argymhellion i'r Tîm Uwch Arweinwyr a'r Cyngor ar unrhyw un o'r uchod

ff. Cydweithio â Phwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol a'r Pwyllgor Cydraddoldeb i nodi a datblygu meysydd cysylltiedig

Cadeirydd Tudur Hallam, Aelod o'r Cyngor

Aelodaeth

Enw	Swydd	Cyfnod
Tudur Hallam	Aelod o'r Cyngor Cadeirydd	Ebrill 2019 – Mawrth 2025 Ebrill 2021 – Mawrth 2025
Gwennan Mair Jones	Aelod o'r Cyngor	Hyd Fawrth 2025
Elen ap Robert	Aelod o'r Cyngor	Hyd Fawrth 2024
Swydd wag	Aelod Annibynnol	
Swydd wag	Aelod Annibynnol	

Bydd yr aelodau'n cynnwys aelodau o'r Cyngor a hyd at 4 aelod annibynnol. Yno hefyd bydd Cyfarwyddwr Datblygu'r Celfyddydau, y Rheolwr Portffolio â chyfrifoldeb am y Gymraeg, Ysgogydd y Gymraeg a'r Rheolwr Cynllunio, Perfformio a Chydymffurfio. Gwahoddir aelodau eraill o'r staff i ddod i gyfarfodydd penodol gan ddibynnu ar yr agenda.

Cworwm Unrhyw 5 aelod o'r Pwyllgor. Caiff unrhyw aelod weithredu fel y Cadeirydd yn absenoldeb y Cadeirydd penodedig.

Atebolrwydd Gan y Cyngor mae'r cyfrifoldeb terfynol am bolisïau a gweithdrefnau yn y maes hwn o hyd. Nid oes gan y Pwyllgor unrhyw bwerau dirprwyedig, ond disgwylir iddo gysylltu â'r Cyngor a'i Dîm Uwch Arweinwyr.

Mae ymddygiad aelodau'r Pwyllgor – yn unigol ac ar y cyd – wedi'i rwymo gan god moesegol y Cyngor fel y'i nodir yn y Cod Ymarfer Gorau.

Cyfarfodydd Cynhelir y rhain o leiaf bob chwarter a threfnir cyfarfodydd ychwanegol yn ôl yr angen. Caiff y cyfarfodydd eu hamserlennu i ganiatáu adrodd arnynt yn amserol i gyfarfod nesaf y Cyngor.

Papurau I'w dosbarthu i'r Pwyllgor ymlaen llaw pryd bynnag y bo'n bosibl, trwy e-bost a'u storio'n electronig yn system rheoli data a chofnodion electronig y Cyngor.

Adrodd Caiff cofnodion y Pwyllgor eu cyflwyno i'r Tîm Uwch Arweinwyr a'r Cyngor. Bydd y Pwyllgor hefyd yn cynhyrchu adroddiad blynyddol i gael ei gymeradwyo gan y Cyngor sy'n nodi:

- Gwaith y grŵp yn ystod y flwyddyn
- Perfformiad y Cyngor yn erbyn yr amcanion a'r targedau a nodir yng Nghynllun Gweithredu'r flwyddyn honno

Cofnodion Cyfarfodydd a Chofnodion

Caiff yr holl ddogfennau'n ymwneud â'r Pwyllgor eu ffeilio'n electronig yn system rheoli data a chofnodion electronig y Cyngor.

Diweddarwyd Caiff y ddogfen hon ei hadolygu i wirio ei chywirdeb bob blwyddyn a chafodd y fersiwn hon ei chymeradwyo gan y Cyngor yng Ngorffennaf 2022.